

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๗.๓/ ๒๕๖๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคี
กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ ทส ๑๐๐๗.๓/๑๖๑๑๔ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

๓. มติการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๔. ร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุม
รัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖
พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๕. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๒๐๕/๘๑๙ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียน
ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ
และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับกับการบริหารราชการ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม...

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ บรูไนดารุสซาลาม ในฐานะประธานอาเซียนปี ๒๕๖๔ ได้จัดทำร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (ASEAN Joint Statement on Climate Change to the 26th Session of the Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC COP26) เพื่อแสดงความมุ่งมั่นของอาเซียนในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนประเด็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความสำคัญร่วมกัน และประสงค์จะผลักดันต่อกรอบอนุสัญญา และความตกลงปารีส ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญา สมัยที่ ๒๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้น ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร ในระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม - ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ดังกล่าว จะต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบ (Endorsement) โดยเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Senior Officials Meeting on the Environment) และรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Ministerial Meeting on the Environment) พร้อมทั้งรับรอง (Adoption) ในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๓๘ ตามลำดับ

๑.๒ คณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้พิจารณาร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ในคราวการประชุมคณะทำงานอาเซียนฯ ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และการประชุมหารือของคณะทำงานอาเซียนฯ เพื่อพิจารณาร่างถ้อยแถลงร่วมฯ (AWGCC Consultation Meeting) เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยต่อมาสำนักเลขาธิการอาเซียนได้แจ้งเวียนร่างถ้อยแถลงร่วมฯ เพื่อขอรับความเห็นจากประเทศสมาชิก ซึ่งครั้งสุดท้ายในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ผนวกความเห็นของหน่วยงานอาเซียนรายสาขา (ASEAN Sectoral Bodies) และได้ปรับแก้ไขตามความเห็นของประเทศสมาชิกรวมทั้งประเทศไทยทั้งหมดแล้ว กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลาง คณะทำงานอาเซียนฯ ได้แจ้งรับรองร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ดังกล่าวในลักษณะ Ad-referendum เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ดังกล่าวจะมีการเสนอต่อเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม และรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (Endorsement) ในลักษณะ Ad-referendum ตามมติของที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๓๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ ก่อนที่จะเสนอต่อการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ ให้การรับรอง (Adoption) ต่อไป

๑.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ต่อ (๑) คณะทำงานเจรจาสำหรับการประชุมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เมื่อคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ (๒) คณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการประสานทำที่เจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ และ (๓) คณะกรรมการนโยบาย...

นโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ตามลำดับ โดยที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ มีมติเห็นชอบในหลักการต่อร่างถ้อยแถลงร่วมฯ และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาร่างถ้อยแถลงร่วมฯ หากไม่มีความแตกต่างในเชิงสาระสำคัญตามที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายฯ ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนร่วมรับรองร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย มีกำหนดพิจารณารับรองร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ ร่วมกับรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ในลักษณะ Ad-referendum ก่อนการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๖ ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๑๙ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล จึงจำเป็นต้องเสนอร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในวันอังคารที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) แสดงความมุ่งมั่นของอาเซียนตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความตกลงปารีส ภายใต้หลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกันและคำนึงถึงขีดความสามารถของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน (Common but Differentiated Responsibilities and Respective Capabilities) โดยการดำเนินงานตามเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution: NDC) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน และการลดความเสี่ยงต่อภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

๒) แสดงความห่วงกังวลต่อการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และผลกระทบทางลบที่รุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓) เรียกร้องให้รัฐภาคีเร่งดำเนินการตามพันธกรณีหลักภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส ได้แก่ การปรับปรุงเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด การจัดทำยุทธศาสตร์

ระยะยาว...

ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ การยกระดับการวิจัยและความร่วมมือ รวมถึงเร่งหา
ข้อยุติในประเด็นเจรจาที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ ได้แก่ กลไกตลาดและไม่ใช่ตลาดภายใต้ข้อ ๖ ของความตกลงปารีส
ระเบียบวิธีปฏิบัติตามกรอบความโปร่งใส และกรอบระยะเวลาของเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด

๔) เน้นย้ำความสำคัญของการประเมินและทบทวนสถานการณ์การดำเนินงาน
ในระยะก่อนปี ค.ศ. ๒๐๒๐ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญของเป้าหมายการดำเนินงานภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐
ที่ท้าทายมากขึ้น และเน้นย้ำบทบาทของประเทศพัฒนาแล้วในการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก
โดยเฉพาะการกำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์พร้อมกำหนดนโยบายและการดำเนินงาน
ที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนเติมเต็มความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนทางการเงินจำนวนหนึ่งแสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปี
ต่อเนื่องไปจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๒๕ เพื่อสนับสนุนด้านการปรับตัวและการลดก๊าซเรือนกระจกแก่ประเทศกำลัง
พัฒนาและเพิ่มระดับของการขับเคลื่อนเงินทุนบนฐานเริ่มต้นของจำนวนดังกล่าว โดยคำนึงถึงความต้องการ
และประเด็นที่ประเทศกำลังพัฒนาให้ความสำคัญ

๕) เร่งรัดกลไกทางการเงินภายใต้กรอบอนุสัญญา ให้ประเทศสมาชิกอาเซียน
และรัฐภาคีประเทศกำลังพัฒนาสามารถเข้าถึงการสนับสนุนจากกองทุนภูมิอากาศสีเขียว กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก
และกองทุนการปรับตัวเพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของประเทศภาคี

๖) ให้ความสำคัญกับประเด็นเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ
มลภาวะทางอากาศ มหาสมุทร และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
ซึ่งประเทศต่างๆ ควรมุ่งสู่การฟื้นฟูจากสถานการณ์ดังกล่าวโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
ต่อสภาพภูมิอากาศ

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศ ให้ความเห็นต่อ
ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ รวมทั้งประเด็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง
และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่าร่างถ้อยแถลงร่วมฯ
มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเน้นย้ำความสำคัญ
ของการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
และความตกลงปารีส โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่าง
ประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘
ของรัฐธรรมนูญฯ และร่างถ้อยแถลงร่วมฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การ
ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงควรเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ
เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนร่วมรับรอง
ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๖. ข้อเสนอ...

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ เห็นชอบต่อร่างถ้อยแถลงร่วมอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างเอกสารในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

๖.๒ มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้ความเห็นชอบ (Endorsement) ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ร่วมกับรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมในลักษณะ Ad-referendum หรือในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๖ ตามความเหมาะสม และมอบหมายให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย ให้การรับรอง (Adoption) ร่างถ้อยแถลงร่วมฯ ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๓๘ ตามลำดับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐ (ข้าราชการ)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabun@onep.go.th